

Aleg. 137.

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o wniosku posła Teliszewskiego dotyczącego reformy ustawodawstwa o sądowym postępowaniu w sprawach niespornych, uwolnienia spadków wartości niżej 500 zł. od opłaty należności prawnych i uskutecznienia wpisów do ksiąg gruntowych z urzędu bez wszelkich opłat.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z d. 28. października 1889. L. 733. Wysoki Sejm przekazał komisji prawniczej wniosek posła Teliszewskiego następującej treści:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. by jak najrychlej w drodze ustawodawczej postarał się o wprowadzenie nowej ustawy o postępowaniu niespornem, w szczególności zaś o postępowaniu spadkowym, któreby i celowi swojemu i teraźniejszym potrzebom ludności naszego kraju bardziej odpowiadało i aby było mniej kosztowne od postępowania dzisiejszego;

2. by, zanim postępowanie spadkowe zreformowanem zostanie, postarał się o to, ażeby wszystkie spadki, których czysta wartość sumy 500 zł. nie przewyższa, a które przechodzą z rodziców na dzieci lub odwrotnie, albo też na krewnych aż do czwartego stopnia, wolne były od opłaty wszelkich należności prawnych;

3. by w sprawach, gdzie czysta wartość spadku nie przewyższa sumy 2.000 zł., c. k. sądy bez żądania od stron dotyczących podań i odpisów dokumentów, zarządzały z urzędu bez wszelkiej opłaty wpisy do ksiąg gruntowych na podstawie dokumentów, znajdujących się w aktach sądowych, albo, gdyby takich dokumentów w aktach nie było, to na podstawie dokumentów mających się sądowi przez strony w krótkiej drodze dostarczyć.

Wniosek ten obejmuje trzy sprawy zupełnie odrębne, nie zostające w ścisłym związku między sobą.

Co do sprawy ustępem 2) powyższego wniosku objętej, to zupełnie analogiczny, tylko szerszy, dalej idący wniosek posła Abrahamowicza znajduje się w komisji podatkowej, która załatwiając ten wniosek, uwzględni także i wniosek posła Teliszewskiego, tu wyżej pod ustępem 2. przedstawiony.

Tak samo co do ust. 3. wniosku powyższego, znajduje się analogiczny wniosek posła Torosiewicza w komisji, który z uwzględnieniem wniosku posła Teliszewskiego, osobnem sprawozdaniem będzie załatwionym.

Niniejszem sprawozdaniem komisya prawnicza zajmuje się tylko ustępem 1. wniosku posła Teliszewskiego, odnoszącym się do reformy postępowania sądowego w sprawach niespornych.

Od roku 1866. Wysoki Sejm bezustannie upomina się o reformę postępowania sądowego w sprawach niespornych, bezustannie przedstawia c. k. rządowi naglącą potrzebę tych reform, ale wszystko to zostało dotąd bez skutku.

Ta dotychczasowa bezskuteczność rezolucyj sejmowych, wzywających Wys. Rząd do przeprowadzenia potrzebnych reform, spowodowała Wysoki Sejm, że na wniosek komisji prawnej porzucił drogę uchwalania takich rezolucyj i uchwałą z d. 19. stycznia 1888. L. 1420 polecił Wydziałowi krajowemu :

a) ażeby w sposób odpowiedni zbadał potrzebę reformy postępowania sądowego w sprawach niespornych, a zwłaszcza w sprawach opiekuńczych; tudzież

b) ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedstawił zasady, mające służyć za podstawę do ustawy o postępowaniu sądowym w sprawach niespornych dla naszego kraju, o której wniesienie w drodze konstytucyjnej należałoby wezwać c. k. rząd.

Więc Wysoki Sejm nie chce już poprzestać na ogólnikowym twierdzeniu potrzeby reformy, lecz chce to swoje twierdzenie faktami stwierdzić i zarazem wskazać c. k. rządowi zasady i kierunek, w jakim taka reforma dla naszego kraju mogłaby być pożądaną.

Komisja sądzi, że ta droga prędzej do celu doprowadzi, aniżeli ogólnikowe wezwania do c. k. rządu i że na tej drodze wytrwać należy.

Wydział krajowy pracę we wskazanym kierunku rozpoczął i przygotowania dość daleko doprowadził tak, że na przyszłej sesji sejmowej z wnioskami będzie mógł wystąpić.

Nie możemy tedy doradzać uchwalenia projektowanej przez wnioskodawcę rezolucji, ale sądzimy, że należy pracę Wydziału kraj. przyspieszyć tak, aby plan uchwałą sejmową z d. 19. stycznia 1888. L. 1420 wytknięty, na następującej sesji mógł być zrealizowany.

Dlatego wnosi komisja prawnicza :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by uchwałą sejmową z d. 19. stycznia 1888. L. 1420 jak najspieszniej wykonał i wnioski swoje co do reformy sądowego postępowania w sprawach niespornych, na następującej sesji sejmowej przedłożył.

Lwów dnia 6. listopada 1889.

Przewodniczący :

Z o l l w. r.

Sprawozdawca :

Fruchtmann w. r.